

Vegetační poměry

(M. Sedláčková)

Při srovnání s řadou zajímavých oblastí ČR představuje moravské Slezsko a část severní Moravy poměrně málo známé území.

Přes působnost mnohých botaniků, kteří se zasloužili o průzkum květeny slezské oblasti již v minulém století (např. H. Grabowski, E. Fiek, F. Wimmer, T. Schube) i v období před 2. svět. válkou (J. Otruba, J. Podpěra, T. Svěrák aj.) a zvláště na přelomu 50. a 60. let, kdy byl organizován systematický výzkum této oblasti (např. E. Balátová-Tuláčková - fytocenologie luk; J. Duda - mechorosty; J. Šmarda, J. Vicherek, R. Neuhäusl - geobotanika; M. Smejkal, F. Slavoňovský, J. Veselý - floristika; F. Krkavec, Z. Kříž - dendrologie; E. Opravil - paleobotanika; J. Nožička - historie lesů), zůstávaly některé části této oblasti prakticky nepoznané. Příčinou může být nejen určitá odlehlost území severovýchodního pohraničí, ale i malá atraktivnost vegetace v souvislosti s jednotvárným geologickým podkladem i geomorfologickým vývojem.

Hlavním úkolem kurzu tedy bylo přispět k hlubšímu poznání květeny této dosud poněkud opomíjené krajiny a tak podpořit zpracování Květeny ČR a Fytogeografického atlasu ČR. Zároveň měl být ověřen současný stav zajímavých starších lokalit. Cílem exkurzí bylo též podhalit ekologické, floristické či cenologické vazby a napomoci řešit florogenetické souvislosti v květeně slezské oblasti.

Krajinu vrchovinné části slezské oblasti vytváří parovina budovaná horninami převážně prvohorního stáří, která byla vystavena denudačním pochodům, erozi a činnosti husté sítě vodních toků. S výjimkou osídlených oblastí nebo odlesněných vrcholových náhorních plošin je převážná část území značně zalesněna (oproti severovýchodní oblasti). Lesy doprovází především vodní toky, pokrývají svahy údolí a vrcholové polohy paroviny. Lesní porosty dnes tvoří hlavně smrčiny na místo klimaxových bukových lesů, jež jsou vzácně zachovány jako květnaté bučiny (*Eu-Fagenion*), např. v údolí Moravice, Opavy (*Melico-*

Fagetum, *Dentario enneaphylli-Fagetum*), častěji se objevují acidofilní bučiny (*Luzulo-Fagion*) s modřínem a jedlím, v nižších polohách s dubem, habrem a lípou.

V nižších polohách východní části se vyskytují acidofilní doubravy (*Genisto germanicae-Quercion*) s garniturou druhů *Festuca ovina*, *Calluna vulgaris*, *Vaccinium myrtillus*, *Luzula luzuloides*, *Melampyrum sylvaticum*, *Sieglingia decumbens*, *Convallaria majalis*. Na hlubších půdách podmačených stanovišť vrcholových částí paroviny jsou březové doubravy (*Molinio arundinaceae-Quercetum*) s borovicí lesní, břízou, krušinou a diagnostickými druhy *Molinia arundinacea*, *Equisetum sylvaticum*, *Potentilla erecta*. Údolní polohy vodních toků lemují maloplošné lužní lesy (*Alnenion glutinoso-incanae*), na svazích velkých a hlubokých údolích se vyskytují suťové a roklínové lesy (*Tilio-Acerion*) např. v údolí Moravice (*Aruncho-Aceretum*, *Mercuriali-Fraxinetum*).

Na odlesněných, dnes zemědělsky využívaných plošinách paroviny byly jako náhradní společenstva vytvořeny louky, které v prameništích polohách přecházejí v porosty rašelinné nebo slatinné (*Caricion fuscae*) s druhy *Carex nigra*, *C. rostrata*, *C. echinata*, *C. panicea*, *C. cinerea*. Ve středních polohách na minerálních půdách se vzácně vyskytují ostřicové louky svazu *Caricion davallianae* s druhy *Carex davalliana*, *C. flava*, *Valeriana dioica* a pod.

Údolní polohy lemují vysokobylinné louky s vysokou půdní vlhkostí (*Calthenion*) provázené druhy *Cirsium rivulare*, *Deschampsia cespitosa*, *Angelica sylvestris*, *Filipendula ulmaria*, *Lysimachia vulgaris*, *Geranium palustre*. Na svahových polohách jsou vzácně zachovány fragmenty luk s *Iris sibirica*, *Trollius altissimus* nebo zbytky moliniových luk s *Gladiolus imbricatus*, *Betonica officinalis*, *Laserpitium prutenicum*, *Pneumonanthe vulgaris*, *Ophioglossum vulgatum*, *Selinum carvifolia*, *Serratula tinctoria*, *Succisa pratensis*).

Semixerotermní vegetace se uplatňuje na stanovištích lesních okrajů a lemů s jižní orientací a jsou v ní zastoupeny hlavně druhy *Clinopodium vulgare*, *Carlina acaulis*, *C. vulgaris*, *Chamaecytisus supinus*, *Coronilla varia*, *Colymbada scabiosa*, *Galium verum*, *Genista germanica*, *Jasione montana*, *Lembotropis nigricans*, *Lepidium campestre*, *Silene nutans*, *Chrysaspis aurea*, *Trifolium medium*, *T. montanum*, *Turritis glabra*, *Steris viscaria*.

V inverzních polohách údolích vodních toků nacházíme mnohé horské druhy v nízkých nadmořských výškách (*Valeriana sambucifolia*, *V. tripteris*, *Huperzia selago*, *Lycopodium annotinum*, *Blechnum spicant*, *Lonicera nigra*, *Polygonatum verticillatum*, *Cardamine flexuosa*, *Rosa pendulina*, *Veratrum lobelianum*, ojedíněle i *Doronicum*

austriacum). V údolích častěji najdeme i mnohé indikátory bukových lesů, jedlin nebo suťových lesů (*Dentaria bulbifera*, *Lysimachia nemorum*, *Veronica montana*, *Prenanthes purpurea*, *Galium rotundifolium*, *Circaea intermedia*, *Phegopteris connectilis*, *Aconitum variegatum*, *Actaea spicata*, *Lunaria rediviva*, *Tithymalus amygdaloides*, *Hordelymus europaeus*, *Aruncus vulgaris*, *Polystichum aculeatum*, *Sanicula europaea* aj.).

Výše charakterizované území (fytogeografický okres 75. Jesenické podhůří) je význačný převahou mezofilních fytocenóz. Klimaxová vegetace dosahuje maxima v submontánním stupni v podobě květnatých nebo acidofilních bučin, v nejnižších polohách se uplatňují habrové doubravy.

Nejvýše položená enkláva v klimaticky chladné oblasti v okolí Slunečné (800 m n.m.) a Červené hory (749 m n.m.) v prostoru sídel Lomnice, Dětrichov n. B., Moravský Beroun, Stará Libavá, Dvorce vyčleňuje oreofytikum 98. Nízký Jeseník. Toto území charakterizují fragmenty podmáčených smrčín (*Piceion excelsae*) s horskými druhy *Huperzia selago*, *Trientalis europaea*, *Lycopodium annotinum*, *Blechnum spicant*, *Doronicum austriacum* zastoupené asociací *Calamagrostio villosae-Piceetum* a vegetace rašelinných a podmáčených luk horského typu (*Salix pentandra*, *Geum rivale*, *Eriophorum angustifolium*, *Veratrum lobelianum*, *Senecio hercynicus*, *Bistorta major*, *Pedicularis sylvatica*).

Severovýchodní pohraniční oblast (Osoblažsko, Krnovsko, Opavsko) tvoří mírně zvlněná pahorkatina přecházející v rovinaté území, které navazuje na nížinu v Polsku. V geologické stavbě se vedle silně zastoupených kulmských hornin uplatňují hlavně druhohorní křídové pískovce a písčité slínovce, často překryté čtvrtohorními glaciálními a fluvioglaciálními písky a štěrky. Tato krajina s pravěkým osídlením (řada pozoruhodných archeologických nalezišť) náleží k významným intenzivně zemědělsky využívaným oblastem Slezska, a proto v současné době i vegetačně nejvíc postiženým. Původní lesnatost zřetelně ustoupila polním kulturám (cukrovka, pšenice, ječmen), místy jsou ještě zachovány přirozené biotopy, např. rybníky, fragmenty lužních fytocenóz, úvalové podmáčené louky (Úvalno) se slatinnou a bažinnou vegetací (z druhů se vyskytují např. *Triglochin palustre*, *Ophioglossum vulgatum*, *Valeriana dioica*, *Laserpitium prutenicum*, *Parnassia palustris*, *Menyanthes trifoliata*, *Peucedanum palustre*, *Carex lasiocarpa*, *Salix rosmarinifolia*, *Crepis succisifolia*, *Thelypteris thelypteroides* aj.).

Lesní klimaxovou vegetaci tvoří zbytky habrových doubrav (*Carpinion*) s častou lípou (*Tilio-Carpinetum*) a na chudých a mělkých půdách acidofilní doubravy (*Genisto germanicae-Quercion*).

V celé této oblasti zahrnuté do fytochorionu 74b. Opavská pahorkatina se zřetelně uplatňují mnohé teplomilné a poloteplomilné druhy, např. *Dianthus carthusianorum*, *D. superbus*, *Agrimonia eupatoria*, *Salvia pratensis*, *Poterium sanguisorba*, *Potentilla argentea*, *Festuca heterophylla*; z Osoblažska jsou dříve uváděné ještě např. *Potentilla inclinata*, *P. recta*, *Helichrysum arenarium*, *Trifolium ochroleucon*, *T. rubens*, *Artemisia campestris*, *Hypericum montanum* aj.

Fragmenty semixerotermních společenstev situovaných na vhodných stanovištích této oblasti sdružují syntaxony *Scabioso-Phleetum* Vicherek 1959 a *Scabioso-Phleetum peucedanetosum* Vicherek 1959 s garniturou význačných diagnostických druhů *Phleum phleoides*, *Scabiosa ochroleuca*, *Dianthus carthusianorum*, *Chamaecytisus supinus*, *Filipendula vulgaris*, *Peucedanum cervaria*, *P. oreoselinum*, *Brachypodium pinnatum*.

Na lokálních stabilizovaných písčitých půdách jsou zaznamenána psamofilní travinná společenstva kyselých stanovišť s diagnostickými druhy *Corynephorus canescens* (Vidnava), *Aira caryophyllea* (Krnov-Kostelec, Úvalno, Sosnová, Brumovice) a *Vulpia myuros* (Krnovsko, Štěplovce, Neplachovice). Tyto psamofyty a mnohé subxerotermní druhy (např. *Scabiosa ochroleuca*, *Phleum phleoides*, *Dianthus carthusianorum*, *Peucedanum cervaria*, *P. oreoselinum*, *Potentilla inclinata*, *P. recta*, *Onopordon acanthium*, *Helichrysum arenarium*, *Artemisia campestris*) tvoří floristický kontrast vůči Jesenickému podhůří, stejně tak i některé druhy hájové (např. *Polygonatum odoratum*, *Festuca heterophylla*, *Mellitis melissophyllum*).

Fytogeografické členění

(V. Skalický, Z. Hradílek, B. Trávníček)

Fytogeografické členění severní části Severomoravského kraje není dodnes uspokojivě vyřešeno. V tomto sborníku vycházíme z členění použitého v Květeně ČR. Jeho koncepční novinkou byla návaznost na členění střední Evropy a vymezení území do oblastí termofytika, mezofytika a oreofytika, jejichž charakteristiky jsou nedílnou součástí členění. V Nízkém Jeseníku v pramenné oblasti Bystřice a některých přítoků Moravice a Odry existuje lesnaté území s montánním smíšeným lesem a s podmáčenými jehličnatými fytoocenózami charakteristickými pro oblast oreofytika. Kdyby toto území bylo prostorově malé (jako např. skupina Čerchova nebo Ještědu), byla by jeho existence vyznačena jen trojúhelníkem uvnitř okresu mezofytika. Zde je velikost ostrova oreofytika zhruba obdobná velikosti fytogeografických okresů Slavkovský les, Králický Sněžník, Novohradské hory nebo Jihlavské vrchy a dokonce podstatně větší než Teplicko-adršpašské skály. Při srovnání s obdobnými montánními oblastmi chudými na horské druhy je zařazení do oreofytika nutné, protože je to území, kde až na nepatrné výjimky chybí zastoupení teplomilných druhů. Okolní Jesenické podhůří má na vhodných stanovištích (zejména v inverzních polohách) řadu montánních druhů, příp. i fytoocenóz, ale v témže prostoru se vyskytuje i relativně teplomilná vegetace s příslušnou druhovou náplní. Velký plošný rozsah Jesenického podhůří není dále členěn, poněvadž tu existuje pozvolný gradient zejména ve směru západ - východ. Takto vymezené území Nízkého Jeseníku se dobře shoduje s geobotanickou rekonstrukční mapou nebo mapou klimatickou v tom, že celé území patří jednotně do klimatického okresu CH 7 chladných oblastí. Zákes dobře vyhovuje geobotanickému pojetí, pro pracovníky s floristickým přístupem nebo přejímající jen kritéria geomorfologická je nezvyklý. Pro Květenu ČR je toto vymezení závazné, ale je třeba shromažďovat materiál pro případné jiné lepší řešení v budoucnosti.

Charakteristika jednotlivých fytochorionů

74. Slezská pahorkatina

Vymezení:

Mezofytikum, stupeň kolinní a suprakolinní.

Území tvoří severovýchodní část Českomoravského mezofytika na středním a dolním toku Opavy, dolním toku Moravice, vč. Osoblažského výběžku a níže položené části Javornického výběžku.

Geologický podklad:

Severozápadní část území je budována devonskými a spodno-karbonskými břidlicemi, pískovci, drobami a slepenci. Ve východní části je členitá pahorkatina překryta sprašemi a pleistocenními sedimenty. V nížinách jsou ilimerizované půdy, pseudogleje a nivní glejové půdy.

Klima:

Mírně teplé (roční průměr 7°C), mírně vlhké až vlhké (roční úhrn srážek 640 až 700 mm).

Krajina a vegetace:

Území je mírně zvlněná pahorkatina s charakteristickými údolími s širokou nivou přecházející do Slezské nížiny.

Přirozenou vegetaci tvořily habrové doubravy jen zcela výjimečně a maloplošně bučiny (jejich absence tvoří vegetační kontrast vůči Jesenickému podhůří).

Dnes je Slezská pahorkatina silně odlesněnou zemědělskou krajinou. Na nelesních územích (pokud nejsou obhospodařována) se vytvořila náhradní travinná společenstva. Místa se zachovaly podmáčené louky se slatinnou vegetací (Úvalno).

Flóra:

Převažují mezofyty. Na podmáčených a slatinných loukách rostou *Triglochin palustre*, *Ophloglossum vulgatum*, *Valeriana dioica*, *Laserpitium prutenicum*, *Parnassia palustris*, *Menyanthes trifoliata*,

Comarum palustre, *Peucedanum palustre*, *Carex lasiocarpa*, *C. caespitosa*, *C. appropinquata*, *C. pseudocyperus*, *Salix rosmarinifolia*, *Crepis succisifolia*, *Thelypteris thelypteroides*, *Eriophorum angustifolium* aj. Fytogeografický význam má přítomnost psamofytů *Corynephorus canescens* (Vidnava), *Aira caryophyllea*, *Koeleria glauca*, *Vulpia myuros* (Štěplovec, Neplachovice) a relativních termofytů *Acosta rhenana*, *Agrostis vinealis*, *Alyssum alyssoides*, *Anchusa officinalis*, *Cephalanthera damasonium*, *Artemisia campestris*, *Festuca heterophylla*, *Helichrysum arenarium*, *Inula salicina*, *Medicago falcata*, *Peucedanum cervaria*, *P. oreoselinum*, *Phleum phleoides*, *Primula veris*, *Salvia pratensis*, *Trifolium alpestre*, *Veronica teucrium*, *Viola riviniana*, *Viscum album*, *Dianthus carthusianorum*, *Scabiosa ochroleuca*, *Potentilla heptaphylla*, *Agrimonia eupatoria* aj., z termofilních synantropních druhů např. *Cardaria draba*, *Galium spurium*, *Onopordon acanthium*, *Malva alcea*, *Tithymalus exiguus*, *Verbena officinalis*, které odlišují fytochorion od Jesenického podhůří.

75. Jesenické podhůří

Vymezení:

Mezofytikum, stupeň submontánní.

Vcelku rozsáhlý fytogeografický okres zahrnující oblast Nízkého Jeseníku (vč. Oderských vrchů) na severozápadu ohraničený masívem Hrubého Jeseníku, na jihovýchodu oblastí Moravské brány. Severní výběžek zasahuje až k hranicím s Polskem, na severovýchod vede hranice okresu zhruba po linii Jindřichov - Krnov - Horní Benešov - Bohdanovice - Mikolajice - Ratkov - Hradec nad Moravicí - Hrabyně - Olbramice. Uprostřed okresu se nachází ostrov oreofytika (cf. fyt. okr. Nízký Jeseník).

Geologický podklad:

Podklad tvoří převážně kulmské břidlice a droby. Lokálně se vyskytují čedičové vyvřeliny a tufy, místy sprašové hlíny.

Klima:

Centrální část (excl. fyt. okr. 98): mírně teplé (roční průměrná teplota 6°C), vlhké (roční úhrn srážek 900 mm). Periferní část: mírně teplé (roční průměrná teplota 7°C), mírně vlhké (roční úhrn srážek 800 mm).

Krajina a vegetace:

Stará vrchovinná parovina postižená denudačními pochody rozčleněná sítí vodních toků. V okolí Bruntálu, Roudna a Staré Libavé jsou sopečné kupy. Rekonstrukčně převládají jedlové bučiny (sv. *Fagion*), dnes však zachovalé jen ve zbytcích (odlesnění nebo přeměna na smrkové

monokultury). V zaříznutých údolích se vyskytují suťové lesy (sv. *Tilio-Acerion*). Luhý a olšiny (podsv. *Alnenion glutinoso-incanae*) podél vodotečí jsou zachovány, často však antropicky značně narušeny (ruderalizace, nitrofilizace). Luční vegetace mezofilního charakteru je většinou značně degradována, pastviny jsou hlavně intenzivní. Mokřadní luční vegetace je omezena hlavně na nevelké plochy podél vodotečí a na prameniště. Suchomilná a relativně teplomilná vegetace je fragmentárně vyvinuta na svazích s příznivou expozicí (příp. podkladem) - většinou ostrožny nad potoky a na lokalitách sopečného původu.

Flóra:

Převažují mezofyty, v inverzních polohách se vyskytují i některé oreofytní typy: *Veratrum lobelianum*, *Valeriana sambucifolia*, *Carduus personata*, *Circaea alpina*, *Polystichum aculeatum*, *Aconitum variegatum*, *Rosa pendulina*, *Lonicera nigra*, *Chrysaspis spadicea*, *Calamagrostis villosa*, *Huperzia selago*, *Blechnum spicant*, *Polygonatum verticillatum*, *Cardamine flexuosa*, *Thalictrum aquilegiifolium*, vzácně *Doronicum austriacum* aj.

Na příhodných místech se roztroušeně vyskytují některé slabší termofyty: *Ajuga genevensis*, *Allium vineale*, *Brachypodium pinnatum*, *Genista tinctoria*, *G. germanica*, *Tithymalus cyparissias*, *Poterium sanguisorba*, *Colymbada scabiosa*, *Senecio jacobaea*, *Agrimonia eupatoria*, *Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum*, *Anthyllis vulneraria*, *Cota tinctoria*, *Trifolium medium*, *Myosotis stricta*, *Melampyrum nemorosum*, *Coronilla varia*, *Chamaecytisus supinus*, *Lembotropis nigricans*, *Jasione montana*, *Steris viscaria*, *Origanum vulgare*, *Ranunculus polyanthemus*, *Trifolium montanum*, *Silene nutans*, *Acinos arvensis*, *Saxifraga granulata*, *Serratula tinctoria*, *Carex caryophyllea*, *Salvia pratensis*; vzácně ještě *Trommsdorffia maculata*, *Orobanche elatior*, *Malva alcea*, *Potentilla recta* aj.

Vliv oceanického klimatu dokládá roztroušený až častý výskyt některých druhů, např. *Lotus uliginosus*, *Glyceria declinata*, *Alopecurus geniculatus*, *Hypericum humifusum*, *Jasione montana*, *Calluna vulgaris* atd. Doznívání karpatského mezofytika signalizuje okrajový výskyt druhů *Isopyrum thalictroides*, *Tithymalus amygdaloides*, *Galium intermedium*, okrajově *Carex pilosa*, *Salvia glutinosa*.

Vůči okresu Slezská pahorkatina tvoří floristický kontrast např. *Aruncus vulgaris*, *Cardamine flexuosa*, *Juncus filiformis*, *J. squarrosus*, *Oxycoccus palustris*, *Poa chaixii*, *P. remota*, *Polystichum aculeatum*, *Rosa pendulina*, *Salix silesiaca*, *Tephrosia crispa*, *Thalictrum aquilegiifolium*, *Veratrum lobelianum*. Vůči okresu Nízký Jeseník je Jesenícké podhůří diferencováno jen slabě (viz charakteristika okresu Nízký Jeseník). Od oreofytika Hrubého Jeseníku se odlišuje absencí řady význačných oreofytických taxonů. Od okolních oblastí mezofytika absencí silnějších termofytů.

97. Hrubý Jeseník

Vymezení:

Oreofytikum, stupeň (submontánní), montánní - subalpínský.

Území je tvořeno masívem Hrubého Jeseníku mezi městy Jeseník, Šumperk, Rýmařov a Vrbno p. Pradědem.

Geologický podklad:

Členitá hornatina Hrubého Jeseníku je budována dvěma hlavními klenbami - keprnickou a desenskou, tvořenými zejména rulami, svory, fylity, kvarcity, erlány, amfibolity. Obal kleneb je převážně z metamorfovaných devonských hornin. Kvartérní pedologický pokryv je tvořen kamenitými půdami horských nebo lesních poloh, časté jsou podzoly.

Klima:

Mírně chladné až chladné (roční průměrné teploty 2 - 4°C), roční úhrn srážek 1000 - 1400 mm.

Krajina a vegetace:

Území má horský charakter s oblými vrchy a hřbety, strmými svahy a hluboce zaříznutými údolími. Je z větší části pokryto lesy (klimaxové smrčiny, bučiny). Původní bezlesí představují subalpínské louky nad horní hranicí lesa, ledovcové kary a v menší míře rašeliniště. Vegetačně jsou nejbohatší ledovcové kary (zejména Velká kotlina). Významná je vegetace vrcholových skal a kamenů.

Flóra:

Převažují mezofyty a oreofyty. V klimatických smrčinách jsou významnými druhy *Luzula sylvatica*, *Blechnum spicant*, *Dryopteris dilatata*, *Streptopus amplexifolius*, *Huperzia selago*, *Athyrium distentifolium*, *Lycopodium annotinum*, významné je zastoupení mechorostů. Na prameništích rostou *Viola biflora*, *Cardamine opizii*, *Epilobium alsinifolium*. Vysokobylinné nivy tvoří *Delphinium elatum*, *Ranunculus plataniifolius*, *Aconitum callibotryon*, *Adenostyles alliariae*, *Cicerbita alpina*. Subalpínské louky jsou druhově chudší s převládajícími travami *Nardus stricta*, *Deschampsia cespitosa*, *Avenella flexuosa*, *Calamagrostis villosa*; dále zde rostou *Luzula luzuloides* s.l., *Bistorta major*, *Carex bigelowii*, *Hieracium alpinum* agg., *Trommsdorffia uniflora*, *Potentilla aurea*, *Viola lutea* subsp. *sudetica*, *Anemonastrum narcissiflorum*. Na vrchovištích je možné spatřit *Drosera rotundifolia*, *Pinus rotundata*, *Carex limosa*, *Andromeda polifolia*, *Carex pauciflora*, *Viola palustris*, *Oxycoccus palustris*. Zajímavé druhy hostí vrcholové skály: *Carex rupestris*, *Juncus trifidus*, *Salix herbacea*, *Cardamine resedifolia*, *Poa riphaea*, *Campanula gelida*. Druhově nejbohatší je květena karů, zejména Velké kotliny - *Hedysarum hedysaroides*, *Scabiosa lucida*,

Helianthemum grandiflorum subsp. *grandiflorum*, *Pinguicula vulgaris*, *Crepis sibirica*, *Thesium alpinum*, *Swertia perennis* s.l., *Plantago atrata* subsp. *sudetica*, *Dianthus carthusianorum* subsp. *sudeticus*.

98. Nízký Jeseník

Vymezení:

Oreofytikum, stupeň submontánní až montánní.

Fytogeografický okres nevelkého rozsahu, zahrnující oblast Slunečné (800 m n.m.) a jejího širšího okolí (obce Krahulčí, Dětřichov n. B., Lomnice, Tylov, Nové Valteřice) a dále výběžek s nejvyšším vrcholem Červená hora (749 m n.m.) zhruba ohraničený obcemi Stará Libavá, Stará Voda, Podlesí, Guntramovice, Rejchartice.

Geologický podklad:

Silikátové horniny spodního karbonu okrajově i svrchního permu.

Klima:

Mírně chladné (roční průměrná teplota 5°C), roční úhrn srážek 900 mm.

Krajina a vegetace:

Okres představuje kulminační lesnaté území pramenné oblasti Bystřice a přítoků Moravice a Odry v nadmořských výškách 600 - 800 m. Kontrast vůči okolním územím představují hlavně montánní smíšené lesy a podmačené až zrašelinělé porosty s převahou jehličnanů (jsou zde i submontánní květnaté bučiny) a absence subxerothermních náhradních fytoocenóz (*Sedo-Scleranthetea*, *Festuco-Brometea*, *Prunion spinosae*). Ostrá hranice je zejména na jihu vůči nelesní vegetaci na bazických podkladech okolí Moravského Berouna, ale i vůči vegetaci na vyvřelinách při severovýchodním okraji okresu. Ostatní ohraničení je méně výrazné. Nelesní plochy jsou využívány především jako louky a pastviny s horským hospodářstvím, ale melioračními zásahy byly většinou silně potlačeny druhy přirozených fytoocenóz.

Flóra:

Floristicky je okres Nízký Jeseník málo odlišný od okolního fyto-regionu Jesenické podhůří (mezofytikum), rozdíl se týká především charakteru vegetace (viz výše). Určitý floristický kontrast tvoří větší kvantitativní nahloučení montánních druhů (*Calamagrostis villosa*, *Veratrum lobelianum*, *Circaea alpina*, *Doronicum austriacum*, *Juncus squarrosus*, *Melampyrum sylvaticum*, *Oreopteris limbosperma*, *Salix pentandra*, *Trientalis europaea*, *Prenanthes purpurea*, *Lonicera nigra*, atd.) a dále absence nebo jen vzácný průnik teplomilných prvků z okresu Jesenické podhůří (viz druhy v charakteristice tohoto okresu).